

Bagdad

1218

Terwijl Akram zich klaarmaakte voor zijn bezoek aan de markt, wiste hij het zweet van zijn voorhoofd. Het was nog vroeg in de ochtend, maar de hitte sloeg nu al genadeloos toe. Hij wist dat het over enkele uren te heet zou zijn om nog buiten te vertoeven en vooral om de koopwaar van de markt naar huis te dragen. Hij wilde dus voortmaken zodat hij nog in de voormiddag terug zou zijn.

Ook in de grote keuken van de koopmanswoning heerste al volop bedrijvigheid. Zhera roerde verwoed in een grote ketel met soep die ze straks lauw zou serveren bij het middagmaal.

Als kind had ze haar eigen moeder dit honderden keren zien doen en toen ze eindelijk zelf in de potten mocht roeren, had ze zich trots en belangrijk gevoeld.

Later haar eigen dochter met dezelfde trots voor de maaltijden in het koopmanshuis zien zorgen, dat was haar grote droom geweest. Het had echter niet mogen zijn. Vier kinderen had Zhera op de wereld gezet. Eentje doodgeboren, twee die overleden in hun eerste levensjaar en een dochtertje dat op driejarige leeftijd stierf aan de gevolgen van een kinderziekte. Het verdriet had haar getekend, maar het leven ging verder.

Sinds ook haar man Youssef enkele jaren geleden was gestorven, had Zhera geen familie meer. Gelukkig had ze hier

in huis geen tijd om zich eenzaam te voelen. Het werk slorpte al haar tijd op. Haar jaren trouwe dienst gaven haar het nodige aanzien bij de rest van het personeel. Ze was voor hen een meerdere en een moeder tegelijk.

‘De vis moet glimmen van versheid en de aubergines moeten een beetje meegeven als je erop duwt.’

Dat was niets nieuws voor Akram al niet eerder had gehoord, maar hij knikte toch bevestigend toen de kokkin des huizes hem die opdracht meegaf en klopte haar even op de schouder. Een afleidingsmanoeuvre zo bleek, want terwijl Zhera naar hem keek, griste Akram de wortel mee die zij net had schoon-gemaakt.

‘Wel jij... Geef hier!’

Bliksemsnel nam Akram een grote hap van de wortel zodat die voor Zhera onbruikbaar werd en zette het op een lopen. Met haar stramme benen zou de kokkin hem onmogelijk nog kunnen inhalen, maar ze waren hier in huis allemaal vertrouwd met de lepels die je rond de oren vlogen als Zhera boos werd. Akram was nog maar net de deur uit toen hij een van de zware, houten lepels inderdaad tegen de muur hoorde slaan.

‘Mis!’ riep hij nog en hij begon vervolgens aan zijn wandeling naar het centrum. Zodra hij het tuinpad voor de koopmanswoning was afgelopen, kwam de drukte hem al tegemoet. In Bagdad was het altijd druk. Tenminste, op dit uur van de dag of straks als de zon weer onderging. Op de heetste momenten, als de zomerzon de temperatuur tot boven de vijfenveertig graden joeg, zouden de inwoners van de stad zich terugtrekken in hun huizen, de luiken en deuren gesloten en de lichaamsbeweging tot een minimum beperkend.

Vroeger vond Akram middagdutjes alleen maar tijdverlies en iets voor oudere mensen. Tegenwoordig verlangde hij naar dat uurtje rust in het midden van de dag. Hij legde zich dan te slapen in de koelte van zijn kamer of onder de grote vijgenboom bij de stallingen. Hij werd ouder, dat voelde hij aan zijn botten, maar ook aan het feit dat hij veel minder bestand was tegen de hitte dan vroeger.

‘Goedemorgen, Akram!’ riep een buurjongen hem toe.

‘Goedemorgen, Yassin!’

Naarmate hij dichterbij de markt kwam, nam de drukte alleen maar toe. Bij de eerste kraampjes hoefde hij niet te stoppen. Fluweel en linnen stonden vandaag niet op zijn boodschappenlijstje. De marktkramers deden desalniettemin hard hun best om hem toch op andere gedachten te brengen.

‘Voel eens, Akram, dit is het zachtste fluweel dat je ooit tussen je vingers hebt gehad.’

In het voorbijgaan liet hij toch even zijn hand over de lap goudkleurige stof glijden alleen maar om zijn vriend een plezier te doen.

‘Wat denk je? Vijf meter voor een paar kussens?’

De marktkramer had zijn meetstok al in de aanslag.

‘Vandaag niet.’ Akram schudde zijn hoofd en hij wrong zich verder tussen de massa. Zijn favoriete groentekraam stond hier niet ver vandaan. Voor de vis moest hij nog een eindje verder.

‘Hou hem tegen!’ hoorde Akram plots iemand roepen. Een man duwde hem ruw opzij terwijl een kleine jongen langs zijn benen schuurde. ‘Dief!’

Er ontstond tumult in de massa en het kostte Akram moeite om overeind te blijven. De jongen die net tegen hem aan was gelopen, wurmde zich nu tussen een paar kraampjes door, de

appel die hij blijkbaar van een kraam had mee gegrist stevig tegen zich aandrukkend. De jonge dief was te snel en te lenig voor de oudere, logge marktkramer die hem achtervolgde en dat stemde Akram vrolijk. Stelen hoorde niet, maar van een appel meer of minder zou deze man niet armer worden. Als kind had hij er zelf een sport van gemaakt om dit soort kerels te snel af te zijn en dus sympathiseerde hij nu met de kleine dief.

De marktkramer keerde al snel terug en het tumult bedaarde. Akram was ondertussen bij het groentekraampje aangekomen. De aubergines lagen hoog opgestapeld op een kar en het was niet moeilijk om er een paar rijpe exemplaren uit te zoeken. Zhera zou tevreden zijn. Als hij nu ook nog een paar mooi glanzende verse vissen kon scoren dan werd de gestolen wortel hem ongetwijfeld vergeven.

Hij gooide nog wat fruit in een van de korven die hij van thuis had meegebracht, betaalde met een handvol dinars en vervolgde zijn weg tussen de nog steeds aangroeiende mensenmassa. Hij wilde net linksaf slaan toen een man, die ietwat gebogen tegen een kraampje stond, hem wenkte. Akram aarzelde. Kende hij hem? Akram keek om zich heen. Niemand anders scheen enige aandacht aan de man te schenken.

De man wenkte hem opnieuw. Akram zette nu aarzelend een paar stappen in zijn richting. Er ging iets dreigends uit van de in een grijze cape gehulde figuur met een kap op het hoofd.

Luid kakelende kippen gingen ondertussen van hand tot hand, maar Akram had alleen aandacht voor de zonderlinge figuur die zijn aandacht probeerde te trekken. Er stond niemand meer tussen hen in toen de man langzaam zijn gezicht ophief en de kap naar achteren duwde.

Akram voelde een schok door zijn hele lijf gaan. Zijn hart begon luid te bonzen en zijn benen weigerden dienst. Hij stond

als aan de grond genageld en kon niets anders doen dan starren. Hij staarde in de donkere, oeverloos diepe ogen. Hij keek naar de grijns om de mond met de smalle lippen, naar de magere, ingevallen wangen... De man wenkte hem opnieuw. Akram hapte naar adem. Alles om hem heen vervaagde. De drukte leek te verstommen. Er waren alleen nog hij en die man.

Ze leken daar uren zwijgend tegenover elkaar te staan, maar in werkelijkheid duurde het maar een paar tellen eer Akram de kracht in zijn benen terug vond en zich omdraaide om weg te lopen. Terwijl hij met veel moeite door de massa probeerde heen te komen, voelde hij de donkere, onheilspellende ogen nog branden in zijn rug. Hij hapte naar adem, voelde zich duizelig, maar zette door. Hij moest hier weg. Zo snel mogelijk en zo ver mogelijk hier vandaan. De mand met groente en fruit woog opeens loodzwaar. Zo zwaar dat hij ze halverwege zijn terugweg liet vallen. De aubergines, appels en bessen rolden over de grond, maar daar schonk Akram niet de minste aandacht aan.

Eenmaal uit de grote drukte zette hij het op een lopen. Een paar straten nog maar en dan was hij thuis. Zijn meester zou hem helpen, hij móést hem helpen.

‘Meester! Meester!’ Hij begon hem al te roepen nog voor iemand in het koopmanshuis hem zou kunnen horen of zien. Zijn stem miste kracht, zijn ademhaling was door de inspanning in deze warmte te oppervlakkig geworden. Zijn benen trilden. Het tuinpad leek vier keer langer dan anders. ‘Meester!’

‘Akram?’

Yassir Khaldoun was aan het werk in zijn rozentuin, iets waar hij altijd van genoot. Tussen zijn drukke werkzaamheden door probeerde hij hier zoveel mogelijk tijd voor te maken. Bij